

Författarnas Österbotten

Platser, miljöer och fenomen
ur den svenskösterbottniska litteraturen

Del 1 **2** 3 4 5 6

Foto: Charlotta Järf

Kyrkogården sluttar mot stranden

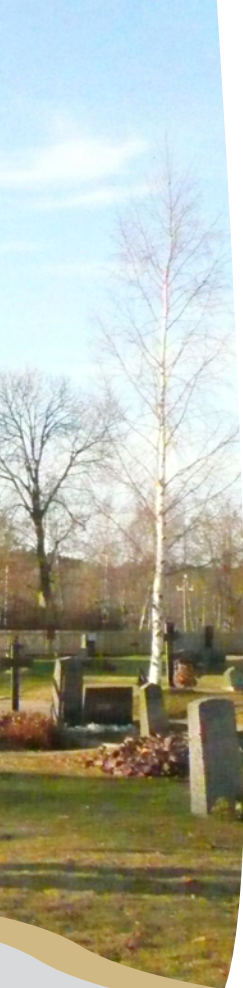
"Kyrkogården sluttade ned mot stranden, och där han satt uppe på backkrönet kunde han se ut över stadsvikens mynning och en vid, vid fjärd med låga holmar i förgrunden. Bakom dem ångbåtsfarleden, längre borta en skymt av sommarvillorna. Vilken präktig vy! Var udde, vart sund, var prick kände han. Där var Snickargrundet, i linje med Skepparholmen – där Ringarön, Lotslandet, Sälkobbarna – och där gick vägen till Ytterskär. Han slöt ögonen: dit skulle han aldrig mer vända stäven, alltså. Eftersom slupen var såld. Tänk att han kunnat förmå sig till det! Men när konsul Lindert bjöd ettusenfemhundra kontant – det kunde en sparsam karl leva på länge hade han hört.

Och med en starkt beklämmande känsla lästa han ånyo de halvt igen-grodda rader som fadern velat ha inhuggna i sin gravsten:

*Du, som så mycket rest och erfarit,
säg, hvilken rik eller fattig har varit?*

En stund senare rätade han på sig och vandrade långsamt tillbaka mot staden."

Ur Tomas Indal (1911) av Mikael Lybeck

NYKARLEBY KYRKOGRÅRD invigdes den 21 juli 1833, i Zacharias Topelius närvaro. Behovet av en ny begravningsplats hade redan länge gjort sig gällande i staden. Den gamla begravningsplatsen började bli för trång och var därtill belägen på ett sumpigt ställe som höst som vår drabbades av översvämningar. Gravgårdens läge nära intill stadens centrum var även en sanitär olägenhet bl.a. på grund av stanken sommartid. Den nya kyrkogården placerades därför utanför stadens centrum. Gravgården byggdes ytterligare ut år 1884 och år 1920. I dag omfattar begravningsplatsen totalt 40 357 kvadratmeter. Först år 1924 uppgjordes ett register över gravplatserna och en gravkarta. Ännu i dag vittnar gravstenarna om många betydelsefulla släkter i Nykarlebys kulturella liv, som t.ex. Topelius och Lybeck.

Källor: Intervju med Lars Pensar, historiker

De hänsövnas viloplatser av Lars Pensar i "En spegling av himlen. Sankta Birgitta kyrka i Nykarleby 300 år" (2008)

Mikael Lybeck

MIKAEL LYBECK

Född: Nykarleby 1864

Död: Grankulla 1925

En av de betydande författarna vid övergången från 1800-talet till 1900-talet i finlandssvensk litteratur. Främst känd för psykologiskt inträngande verk som småstadsskildringen *Thomas Indal* och brevromanen *Breven till Cecilia*. Stram stilkonst, melankoli och intellektuellt allvar förenas i hans produktion som också omfattar lyrik, noveller och ett antal skådespel. Mikael Lybeck var bror till Paul Werner Lybeck.

Källa: www.kulturosterbotten.fi/forfattare